

**LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ
UNIVERSITETAS**

PATVIRTINTA
Kauno medicinos universiteto
Senato 2004 m. gruodžio 17 d.
Nutarimu Nr. 3-11

ATNAUJINTA
2022 m. rugpjūčio 5 d.

VAIKŲ DIETOLOGIJA

**DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO
PROGRAMA**

Dalyko programos koordinatorius:
Vaikų ligų klinika, prof. dr. Liutauras Labanauskas

parašas

Padaliniai, dalyvaujantys dalyko programoje:

1. Vaikų ligų klinika, vadovas prof. dr. Rimantas Kėvalas
2. Gastroenterologijos klinika, vadovas prof. dr. Juozas Kupčinskas

parašas

parašas

Dalyko programos duomenys

Mokslų sritis	Medicinos ir sveikatos mokslai
Mokslo kryptis, šaka (kodas)	Medicina – M 001
Dalyko pavadinimas	Vaikų dietologija
Programos apimtis	160 val. (6 ECTS)
Paskaitos	60 val.
Seminarai	20 val.
Savarankiškas darbas	80 val.

Dalyko programos rengimo grupė

Eil. Nr.	Pedagoginis vardas, vardas, pavardė	Pareigos	Telefonas (darbo)	Elektroninio pašto adresas
1	Prof. Liutauras Labanauskas	Klinikos profesorius	326890	vaiku.ligu.klinika@kaunoklinikos.lt
2	Prof. Juozas Kupčinskas	Klinikos vadovas	326940	juozas.kupcinskas@lsmu.lt

Dalyko programos aprašas:

1. Dalyko programos poreikis. Ši programa reikalinga medicinos krypties Vaikų ligų klinikos doktorantams, sprendžiant uždavinius susijusius su vaikų mityba. Doktorantai turi žinoti teorinius mitybos, virškinimo fiziologijos ir patologijos pagrindus, įsisavinti mitybos sutrikimus ir dietinio gydymo principus įvairių pataloginių būsenų atvejais, išmokti įvertinti ligonio mitybos būklę, paskirti individualų dietinį gydymą, mokėti paskaičiuoti įvairaus amžiaus vaikų pagrindinių maisto medžiagų ir energijos poreikius, išmokti skirti enterinį ir parenterinį maitinimą.
2. Dalyko programos tikslai. Pagilinti ir išmokyti taikyti praktikoje vaikų dietologijos pagrindų žinias medicinos krypties doktorantams.
3. Dalyko programos sandara, turinys ir studijų metodai. Paskaitos sudaro – 60 val., seminarai – 20 val., savarankiškas darbas – 80 val.
4. Dėstytojai. Dėstytojų – mokslininkų sąrašas pateiktas priede Nr. 2.
5. Metodinis dalyko programos aprūpinimas. Literatūros sąrašas priede Nr. 1.
6. Įvertinimas: Suminis balas - 100% balo sudaro: 40% auditorinio darbo + 30% savarankiško darbo + 30% baigiamojo teorinio ir praktinio patikrinimo.

TEORINĖ DALIS (PASKAITOS)

Eil. Nr.	Paskaitos pavadinimas	Trukmė	Dėstytojas
1.	Pagrindinės maistinės medžiagos: baltymai, riebalai, angliavandeniai, jų reikšmė vaiko organizmui. Maistinės skaidulos: reikšmė vaiko organizmui, jų normos vaikų amžiuje. Pagrindinių maistinių medžiagų ir maistinių skaidulų šaltiniai	4 val.	Prof. L. Labanauskas
2.	Mineralinės medžiagos: jų klasifikacija, reikšmė bei normos įvairaus amžiaus vaikų organizmui. Atskirų mineralinių medžiagų šaltiniai	2 val.	Prof. L. Labanauskas
3.	Vitaminai: jų klasifikacija, reikšmė bei normos įvairaus amžiaus vaikų organizmui. Atskirų vitaminų šaltiniai	2 val.	Prof. L. Labanauskas
4.	Vaikų virškinimo fiziologijos ypatumai	2 val.	Prof. L. Labanauskas
5.	Neišnešiotų ir išnešiotų naujagimių maitinimas. Motinos pieno privalumai prieš adaptuotus mišinius. Sveikų ir sergančių naujagimių pagrindinių maistinių medžiagų ir energijos paros poreikiai	4 val.	Doc. R. Rokaitė
6.	Kūdikių maitinimas: papildomo maitinimo įvedimo terminai. Adaptuotų mišinių grupės bei jų skirtumai, skyrimo indikacijos	4 val.	Doc. R. Rokaitė
7.	Ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikų mitybos ypatumai	2 val.	Doc. R. Rokaitė
8.	Vaikų, sergančių lėtinėmis kvėpavimo organų ligomis, mitybos poreikiai, sutrikusios mitybos įtaka kvėpavimo funkcijai ir individualizuota pagalba pacientui	4 val.	Doc. V. Misevičienė
9.	Dietinis cistine fibroze sergančių vaikų gydymas	2 val.	Doc. R. Rokaitė
10.	Alergija maistui vaikų amžiuje: priežastys, diagnostika. Alergija karvės pienui. Alergiškų vaikų mitybos ypatumai	4 val.	Prof. L. Vaidelienė
11.	Nepakankamas svorio augimas: priežastys, diferencinė diagnostika, mitybos ypatumai	4 val.	Doc. R. Rokaitė
12.	Laktazės nepakankamumas, gliuteninė enteropatija: etiologija, patogenezė, diagnostika bei gydymo ypatumai vaikų amžiuje	4 val.	Doc. R. Kučinskienė
13.	Ūmiomis ir lėtinėmis skrandžio, kepenų, kasos, tulžies pūslės ligomis, sergančių vaikų dietinis gydymas. Dietoterapija, esant kepenų funkcijos nepakankamumui	4 val.	Prof. L. Labanauskas
14.	Viduriavimas ir vidurių užkietėjimas: etiologija, diferencinė diagnostika ir dietinis gydymas įvairiame vaikų amžiuje	4 val.	Doc. R. Kučinskienė
15.	Geležies deficitinė anemija: etiologija, patogenezė bei dietoterapija įvairiame vaikų amžiuje	3 val.	Prof. L. Labanauskas

16.	Inkstų ligomis (pielonefritu, glomerulonefritu, nefroziniu sindromu), sergančių vaikų maitinimas. Dietoterapija, taikant vaikams hemodializes bei peritonines dializes	3 val.	Doc. R. Rokaitė
17.	Enterinis ir parenterinis maitinimas. Enterinio maitinimo būdai. Pagrindinių maisto medžiagų, vandens, elektrolitų bei energetinių poreikių patenkinimas. Šiuolaikinių enterinei ir parenterinei mitybai skirtų tirpalų palyginamoji charakteristika, jų individualus parinkimas	4 val.	Doc. R. Rokaitė
18.	Maisto papildų skyrimo indikacijos vaikų amžiuje. Funkcinis maistas	4 val.	Prof. J. Kupčinskas
19.	Viso:	60 val.	

TEORINĖ-PRAKTINĖ DALIS (SEMINARAI)

Eil. Nr.	Seminaro temos pavadinimas	Trukmė	Dėstytojas
1.	Paros energijos poreikio ir pagrindinių maistinių medžiagų individualus paskaičiavimas naujagimiams ir kūdikiams	3 val.	Doc. R. Rokaitė
2.	Paros energijos poreikio ir pagrindinių maistinių medžiagų individualus paskaičiavimas ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikams	3 val.	Doc. R. Rokaitė
3.	Individualaus paros ir savaitinio valgiaraščio sudarymas įvairaus amžiaus sveikiems vaikams	5 val.	Doc. R. Rokaitė
4.	Individualaus paros ir savaitinio valgiaraščio sudarymas įvairaus amžiaus sergantiems vaikams	5 val.	Doc. R. Rokaitė
5.	Individualus enterinio ir parenterio maitinimo paskaičiavimas	4 val.	Doc. R. Rokaitė
	Viso:	20 val.	

SAVARANKIŠKAS DARBAS

Paruošti 2 pranešimus Vaikų klinikos darbuotojų kvalifikacijos kėlimo užsiėmimuose.

Priedas Nr. 1

Rekomenduojama literatūra

Eil. Nr.	Leidinio pavadinimas	Leidinio autorius	Leidimo metai ir leidykla
1.	Vaikų dietologija	Sudarytojas: Labanauskas, L.	2009 m., UAB "Virginijos dizaino studija", Vilnius
2.	Pediatrija: vadovėlis	Sudarytojas: Kėvalas, R.	2018 m., Kaunas, "Vitae Litera"
3.	Krause's Food, nutrition and diet therapy	Mahan LK, Escott-Stump S	St. Louis, Mo.: Saunders/Elsevier, 2008.

4.	„Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. lapkričio 25 d. įsakymo Nr. 510 „Dėl Rekomenduojamų paros maistinių medžiagų ir energijos normų tvirtinimo“ pakeitimo“	LR SAM įsakymas	L R SAM 2016 m. birželio 23 d. įsakymas Nr. V-836; paskelbta TAR 2016-07-05, i. k. 2016-18796
5.	Dietetikos praktika	Petkevičienė, L.	2008 m. „Homo liber“, Vilnius
6.	Sveiko vaiko maitinimas. Mokomoji knyga	Labanauskas, L.; Rokaitė, R.; Kučinskienė, R.	2008 m., KMU leidykla
7.	Pediatric nutrition in practice, 2nd revised edition	Koletzko, B.; Bhatia, J.; Bhutta, Z.A.; Cooper, P.; Makrides, M., et al.	2015 m. „Karger“ Switzerland DOI: 10.1159/isbn.978-3-318-02691-7
8.	Pediatric gastroenterology, hepatology and nutrition	Beattie, M.; Dhawan, A.; Puntis, J.W.L.	2009 m., Oxford university press
9.	Vaikų gastroenterologija	Warren P. Bishop	2012 m., Vaistų žinios
10.	Vaikų parenterinis maitinimas	Rokaitė, R.; Petereit, R.; Kučinskienė, R.; Labanauskas, L.	2021 m., Kaunas, „Vitae Litera“
11.	Dietary Guidelines for Americans, 2020-2025	Editors: Anne Brown Rodgers; Jane Fleming	2020 m., USA https://www.dietaryguidelines.gov/
12.	ESPEN-ESPGHAN-ECFS guidelines on nutrition care for infants, children, and adults with cystic fibrosis	Turck, D.; Braegger, Ch P.; Colombo, C.; Declercq, D.; Morton, A., et al.	2016 m Clinical Nutrition http://dx.doi.org/10.1016/j.clnu.2016.03.004
13.	Nutritional Management of the Critically Ill Neonate: A Position Paper of the ESPGHAN Committee on Nutrition	Moltu, S.J.; Bronsky, J.; Embleton, N.; Gerasimidis, K.; Indrio, F.; Köglmeier, J.; de Koning, B.; Lapillonne, A.; Norsa, L.; Verduci, E.; Domellöf, M.; ESPGHAN Committee on Nutrition.	2021 m., J Pediatr Gastroenterol Nutr. doi: 10.1097/MPG.00000000000003076. PMID: 33605663.
14.	The Role of Nutrition in the Prevention and Management of Bronchopulmonary Dysplasia: A Literature Review and Clinical Approach.	Rocha G, Guimarães H, Pereira-da-Silva L.	2021 m., Int J Environ Res Public Health. doi: 10.3390/ijerph18126245.
15.	Pediatric Nutrition 8th Edition	Editor: Kleinman, Ronald E.	2020 m., American Academy of Pediatrics
16.	Academy of Nutrition and Dietetics Pocket Guide to Children With Special Health Care and Nutritional Needs, 2nd Ed.	Editors: Kelly Green Corkins, and Wendy Wittenbrook	2021 m., Chicago IL, Academy of Nutrition and Dietetics

Priedas Nr.2

Numatomų dėstytojų sąrašas:

1. Dalyko programoje dėstysiantys profesoriai arba vyriausieji mokslo darbuotojai: prof. dr. J.Kupčinskas, prof. dr. L.Labanauskas, prof. dr. L. Vaidelienė
2. Dalyko programoje dėstysiantys docentai: doc. dr. R. Rokaitė, doc. dr. R. Kučinskienė, doc. dr. V. Misevičienė